

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร Digital Leadership of School Administrators in Bangkok Metropolitan Administration School

สุนทรภรณ์ อีนอ่อน¹ กรองทิพย์ นาควิเชตร² วิภาส ทองสุทธิ์³
Soontharaporn Ainoon¹ Krongtip Nakvichet² Wiphas Thongsut³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา และศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่เป็นตัวอย่างคือ ครู จำนวน 375 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีค่าของความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าของความเชื่อมั่นที่ 0.971 สถิติที่ใช้วิเคราะห์การวิจัย คือ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกัน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากร ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารผ่านระบบการทำงานเทคโนโลยีดิจิทัล จัดทำ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยนครราชสีมา

Master's degree student Master of Education Program Education Administration Faculty of Education Nakhon
Ratchasima College

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
Advisor Master of Education Program Education Administration Faculty of Education Nakhonratchasima College

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
Co-Advisor Master of Education Program Education Administration Faculty of Education Nakhonratchasima
College

หลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีตรงกับความต้องการ อีกทั้งสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรม

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this study were to study the level and compare teachers' perceptions of digital leadership among school administrators Schools under the Bangkok Metropolitan Administration Classified by educational background, position and size of educational institutes and study guidelines for developing digital leadership of school administrators Schools under the Bangkok Metropolitan Administration. The sample consisted of 375 teachers and a group of 7 informants. The research tool was a questionnaire and the structured interview form with the content validity ranged between 0.80-1.00 and the reliability was 0.971. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, and standard deviation, T-test, F-test, and One-way analysis of variance, comparing the difference of the mean by Scheffe's method.

The research results found that

1. Digital Leadership of School Administrators in overall and each aspect was at a high level.

2. Comparison of the digital leadership of school administrators classified by educational qualifications and positions were not different. Classified by educational institute size, the difference was statistically significant at the .05 level.

3. Guidelines for Digital Leadership Development of School Administrators Visions should be exchanged with personnel. Change management style through digital technology work system. Prepare school curriculum integrated with local curriculum to organize a learning environment using technology that meets the needs and raise awareness of the legal and ethical use of digital technology.

Keywords: leadership, digital leadership, school administrators

บทนำ

ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้ความก้าวหน้าแห่งเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก ทั่วโลกต่าง

ต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนยุทธศาสตร์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2563 - 2567 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศไทย "เป็นผู้นำและผลักดันการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0" โดยมียุทธศาสตร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของประเทศ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการให้บริการแก่ประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนในรูปแบบดิจิทัล พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล สร้างและส่งเสริมความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2562 : 26-27) ซึ่งการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวที โลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ยังมีข้อจำกัดและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานคร อาทิ ปัญหาคะแนนการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีระดับต่ำของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหานักเรียนออกกลางคัน ปัญหาความเท่าเทียมและความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงระบบการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในการจัดการศึกษา เช่น สมรรถนะและคุณภาพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ความต่อเนื่องในการพัฒนาและนโยบาย ตลอดจนความเหมาะสมของระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไปสู่สากล ดังนั้น การที่จะเสริมสร้างระบบการศึกษาให้มีคุณภาพ และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายและความมุ่งหวังของทุกภาคส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการศึกษา ในฐานะผู้นำของสถานศึกษา (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร, 2565 : 21-24)

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อจะนำผลของการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางเพื่อในการพัฒนาบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในการกำหนดนโยบายนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และปฏิบัติงานในขนาดของสถานศึกษาต่าง มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาตามแนวคิดมาตรฐานชาติ ด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหาร ของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561 : 120) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ 5) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยระยะที่ 1

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2565 จากสถานศึกษาทั้งหมด 437 สถานศึกษาจำนวนครูทั้งสิ้น 13,541 คน

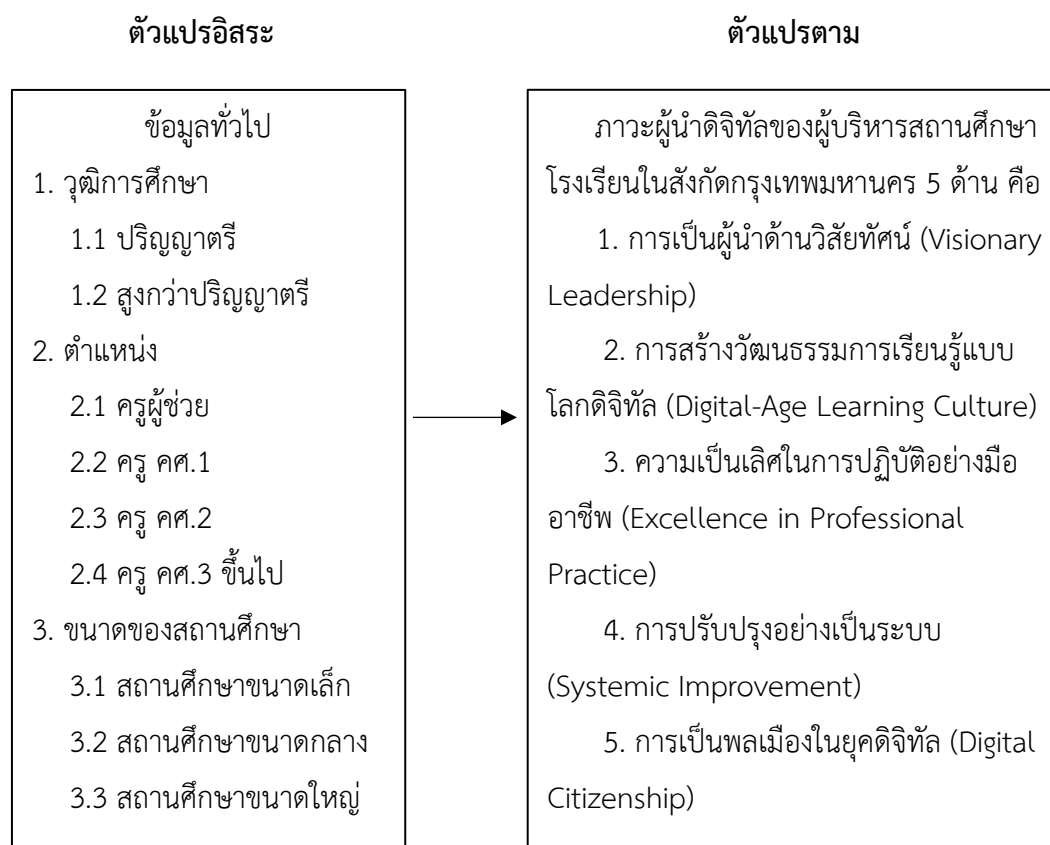
2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13,541 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V., & D.W. Morgan, 1970 อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ, 2559 : 132) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน ได้ทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างระหว่างจำนวนประชากรของครูทั้งหมดกับจำนวนประชากรของครูในแต่ละกลุ่มเขต จำนวน 6 กลุ่มเขต

การวิจัยระยะที่ 2

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ผลงานดีเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2565)

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดมาตรฐานชาติ ด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standards for Administrators : NETS-A) ของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education : ISTE) (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561 : 120) ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1

การวิจัยวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2565 จากสถานศึกษาทั้งหมด 437 สถานศึกษาจำนวนครูทั้งสิ้น 13,541 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13,541 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V., & D.W. Morgan, 1970 อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ, 2559 : 132) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน ได้ทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างระหว่างจำนวนประชากรของครูทั้งหมดกับจำนวนประชากรของครูในแต่ละกลุ่มเขต จำนวน 6 กลุ่มเขต

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มี 375 ชุด ได้แก่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้วิจัย เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือจากจากงานวิจัยของเจษฎา ชวนะไพศาล

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และ ขนาดสถานศึกษา มีลักษณะรูปแบบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร มีลักษณะรูปแบบของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) (ไพศาล วรคำ, 2561: 252)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์เฉพาะ

2) แบบสอบถามฉบับร่างที่สร้าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ได้ตรวจสอบเนื้อหาใน ความถูกต้องเหมาะสม และสำนวนภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความ เทียงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าของดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็น ข้อคำถามกับค่านิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน

5) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเป็นราย ฉบับ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.971

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (Try Out) แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วจึงดำเนินการไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อทำหนังสือขอความ อนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 18 สถานศึกษา เพื่อขอความ ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา

2) ผู้วิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน การตอบแบบสอบถาม แจกแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความ สมบูรณ์ และความถูกต้องเพื่อนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของเครื่องมือในการวิจัย

- ค่าความสอดคล้องระหว่างประเด็นของข้อคำถามกับค่านิยามศัพท์ (IOC) (ไพศาล วรคำ, 2561 : 269)

- ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา วิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ไพศาล วรคำ, 2561 : 288)

2) สถิติพื้นฐาน (ไพศาล วรคำ, 2561 : 321)

- ค่าร้อยละ (Mean)
- ค่าร้อยละ (Percentage)
- ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Devition)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (ไพศาล วรคำ, 2561 : 354)

- การทดสอบค่าที (t-test)
- การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé's method)

การวิจัยระยะที่ 2

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Pratices) ผลงานดีเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มี 7 ชุด ได้แก่

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open End) โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาจากการศึกษางานวิจัยดังนี้

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนใน สังกัดกรุงเทพมหานคร

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีคำถามในแต่ละส่วนที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยการบันทึกเสียงระหว่างสัมภาษณ์ หลังสัมภาษณ์จะทำการ ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง นำบทสัมภาษณ์มาพิมพ์เป็นบันทึกและทบทวนเนื้อหาทั้งหมด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

การวิจัยระยะที่ 2 นี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ขึ้นเอง และผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย โดยมี รายละเอียดตามขั้นตอนที่ 1-5 เช่นเดียวกับการวิจัยระยะที่ 1 มีการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์โดย ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการวิจัยระยะที่ 1 และดำเนินการขั้นตอนต่อไปดังนี้

1) นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 18 สถานศึกษาในการวิจัย จำนวน 3 คน

2) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดลองใช้ (Try Out) แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุง นำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์แล้วจัดพิมพ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 สถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง โดยการบันทึกเสียงระหว่างสัมภาษณ์ หลังสัมภาษณ์จะทำการถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง นำบทสัมภาษณ์มาพิมพ์เป็นบันทึกและทบทวนเนื้อหาทั้งหมด

3) ผู้วิจัยรวบรวมบทสัมภาษณ์ และนำบทสัมภาษณ์ที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	4.32	0.60	มาก	1
2	การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล	4.28	0.60	มาก	3
3	ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	4.25	0.62	มาก	5
4	การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	4.28	0.62	มาก	3
5	การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.29	0.62	มาก	2
ภาพรวม		4.28	0.61	มาก	

จากตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อได้พิจารณาออกเป็นแบบรายด้านพบว่า ทุกรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัลตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา มีผลการวิจัยดังตารางที่ 2 - 4

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p- value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	4.29	0.61	4.38	0.58	-1.325	0.186
2	การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบ โลกยุคดิจิทัล	4.23	0.62	4.39	0.53	-2.283*	0.023
3	ความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ	4.22	0.63	4.34	0.57	-1.597	0.111
4	การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	4.23	0.63	4.38	0.57	-2.171*	0.038
5	การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.25	0.65	4.41	0.54	-2.457*	0.015
ภาพรวม		4.24	0.63	4.38	0.56	-1.967	0.075

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยมีภาพรวมการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อได้พิจารณาออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	0.837	3	0.279	0.761	0.517
	ภายในกลุ่ม	136.032	371	0.367		
	รวม	136.869	374			
การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบ โลกยุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.716	3	0.239	0.661	0.576
	ภายในกลุ่ม	133.995	371	0.361		
	รวม	134.711	374			

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้าน (ต่อ)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
ความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.529	3	0.176	0.460	0.711
	ภายในกลุ่ม	142.267	371	0.383		
	รวม	142.796	374			
การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	ระหว่างกลุ่ม	0.202	3	0.067	0.175	0.913
	ภายในกลุ่ม	142.927	371	0.385		
	รวม	143.129	374			
การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.821	3	0.274	0.709	0.547
	ภายในกลุ่ม	143.336	371	0.386		
	รวม	144.157	374			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.621	3	0.207	0.553	0.653
	ภายในกลุ่ม	139.711	371	0.376		
	รวม	140.332	374			

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง โดยมีภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	10.528	2	5.291	15.585*	0.00
	ภายในกลุ่ม	126.287	372	0.339		
	รวม	136.869	374			
การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบ โลกยุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	11.507	2	5.753	17.371*	0.00
	ภายในกลุ่ม	123.205	372	0.331		
	รวม	134.711	374			

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมี อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	8.227	2	4.113	11.371*	0.00
	ภายในกลุ่ม	134.569	372	0.362		
	รวม	142.796	374			
การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	ระหว่างกลุ่ม	10.429	2	5.215	14.618*	0.00
	ภายในกลุ่ม	132.700	372	0.357		
	รวม	143.129	374			
การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	6.791	2	3.396	9.196*	0.00
	ภายในกลุ่ม	137.365	372	0.369		
	รวม	144.157	374			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.4964	2	4.754	13.628*	0.00
	ภายในกลุ่ม	130.825	372	0.352		
	รวม	140.332	374			

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยมีภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากร ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารผ่านระบบการทำงานเทคโนโลยีดิจิทัล จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีตรงกับความต้องการ อีกทั้งสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรม

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อได้พิจารณาออกเป็นแบบรายด้าน พบว่า ทุกรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้

แบบโลกยุคดิจิทัลตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครได้มีรูปแบบการจัดการศึกษา โดย ผลักดันการศึกษาดูแบบการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา เกิดการพัฒนาตนเอง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ชัดเจน กำหนดนโยบาย กระตุ้นและส่งเสริมการใช้สื่ออย่างถูกต้องโดยคำนึงถึงหลักกฎหมายและจริยธรรม ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียนและครู อีกทั้งส่งเสริมความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรอบรู้ เท้าทันสื่อและเทคโนโลยี (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2561 : 120) ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธนิชา พรพทุมชัยกิจ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ระดับค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในภาพรวมและในรายด้านมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ระดับค่าเฉลี่ยโดยรวมมีระดับค่าเฉลี่ยในระดับมาก 5 ด้านทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยมีภาพรวมการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อได้พิจารณาออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุฮำหมัดรุสลัน ลือบา กะลุติง (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า การเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง โดยมีภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูทุกคนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

สถานศึกษา เล็งเห็นความสำคัญใช้เทคโนโลยี มีความเข้าใจในการใช้สื่อแทบทุกรูปแบบ สามารถรับรู้ และปรับตัวให้ทันต่อความรวดเร็วที่เปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สีนินาฏ จิระพรพาณิชย์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุค ดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครู ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ขำแนกตามตำแหน่งผลภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ สนลอย (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็น ในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยมีภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากยุคดิจิทัลมีความท้าทายอัน เนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาแต่ละขนาดปรับเปลี่ยนได้ไม่เท่าเทียมกัน อีกทั้งการบริหารงาน ระเบียบ และ กระบวนทำงาน การปฏิบัติงานของครูลดหลั่นความเคร่งครัดการปฏิบัติงานตามจำนวนบุคลากรที่ น้อยลงตามขนาดสถานศึกษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2563) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดโรงเรียนมี ความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาด สถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษา ควรมีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากร ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารผ่านระบบการ ทำงานเทคโนโลยีดิจิทัล จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีตรงกับความต้องการ อีกทั้งสร้างความตระหนักในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็วของโลกยุคดิจิทัล สถานศึกษาจำเป็นต้องสามารถเข้าถึงสิ่งที่ทันสมัยได้อย่างสะดวกสบาย โดยการใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษาน้อย แต่คุ้มค่าและสร้างความน่าสนใจให้แก่บุคลากรทาง การศึกษาได้เป็นอย่างมาก ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์

ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และสามารถปฏิบัติได้จริงด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระดับมืออาชีพ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการอบรมการใช้เทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุฮำหมัดรุซลัน ลีอบากะลูติง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาครูให้สามารถปรับตัวและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูรุ่นเก่ากับครูรุ่นใหม่ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมทั้งในด้านการผลิตและการพัฒนาเพื่อให้อาจจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาระดมทุนจากผู้สนับสนุนในท้องถิ่น ระดับภาครัฐและระดับชาติเพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ในการผสมผสานวิสัยทัศน์เทคโนโลยี และแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ดังนั้น ควรปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันวางแผนนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์เทคโนโลยี และแผนกลยุทธ์

1.2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้มีเทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ดังนั้น ควรจัดสภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้มีเทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

1.3 ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรเวลา ทรัพยากร เพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้เป็นไปอย่างมืออาชีพสิ้นไหล เกิดการบูรณาการและมีความต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ดังนั้น ควรจัดสรรเวลาและทรัพยากรทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาระบบการบริหารอย่างมืออาชีพ เกิดการบูรณาการและมีความต่อเนื่องสร้าง

1.4 ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและวางกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ดังนั้น ควรมีสร้างและวางกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาจัดทำเป็นโครงการเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

1.5 ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ดังนั้น ควรมีจัดการอบรม กิจกรรมหรือแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีในปัจจุบันในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะทางด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.4 ควรวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2562). แผนปฏิบัติการ 5 ปี พ.ศ. 2563 – 2567
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐธินิชา พรพทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ไพศาล วรคำ. (2561). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- มูฮำหมัดรุสลัน ลือบาเกลูติง. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ Independent Studies. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2565 สำนักงานการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา.
- _____. (2565). รายงานสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา.
- _____. (2565). ระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (SAR ONLINE). สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2565. จาก <https://saronline.bangkok.go.th/web/portal.htm?mode=index>.
- สินินาฏ จิระพรพาณิชย์. (2563). “ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุค

- ดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครู ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9(33) : 256-262.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรรัตน์ รอดพัน. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์รัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อภิวชิษฐ์ สนลอย. (2565). “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 5(1) : 89-101.